

Bokföringsnämndens kommunsektion, 16.03.2001

51. Utlåtande om behandlingen av aktier i börsbolag som erhålls vid fusion

1 Begäran om utlåtande

Stad A begär utlåtande om hur bolaget X Abp:s fusion med bolaget Y Abp skall noteras i bokslutet 31.12.2000.

Styrelserna för bolaget X Abp och bolaget Y Abp har 29.2.2000 godkänt en fusioneringsplan enligt vilken bolaget X Abp uppgår i bolaget Y Abp på så sätt att bolaget X Abp:s alla tillgångar och skulder utan likvidationsförfarande övergår till bolaget Y Abp, och aktieägarna i bolag X Abp som fusioneras får som vederlag aktier i det mottagande bolaget Y Abp. Fusionen trädde i kraft 30.9.2000.

Stad A ägde 620 350 aktier i bolaget X Abp, vilket utgjorde ca 9,5 % av bolagets hela aktiekapital. Aktierna var bokförda i stadens balansräkning som anläggningstillgångar under punkten anläggningstillgångar i form av värdepapper och andra långfristiga placeringar, aktier och andelar.

Vid fusionen erhöll stad A för varje aktie med det nominella värdet 10 mark 10 nya aktier med det nominella värdet 3,40 euro i bolaget Y Abp, dvs totalt 6 203 500 aktier. Aktiens marknadsvärde har vid årsskiftet 2000?2001 varit cirka fyra euro.

2 Motivering

Enligt 4 kap. 3 § bokföringslagen delas posterna bland aktiva i balansräkningen upp i bestående och rörliga beroende på det ändamål för vilket de är avsedda. Bestående är sådana poster som är avsedda att stadigvarande ge intäkter under flera räkenskapsperioder. De övriga posterna bland aktiva är rörliga.

Enligt 4 kap. 4 § 1 mom. bokföringslagen är anläggningstillgångar föremål samt rättigheter som kan överlåtas separat och andra tillgångar vilka hör till bestående aktiva.

Enligt 4 kap. 4 § 3 mom. bokföringslagen är finansieringstillgångar kontanta medel, fordringar samt finansieringsmedel som tillfälligt är i annan form.

Enligt 4 kap. 5 § bokföringslagen avses med anskaffningsutgift de rörliga utgifterna för anskaffning och tillverkning av en tillgång. Anskaffningsutgift för aktier som erhållits som fusionsvederlag är också anskaffningsutgift för aktier som ägts i det fusionerade bolaget, om man inte i samband med fusionen kommit överens om annat vederlag än aktier i det mottagande bolaget.

I allmän anvisning om uppgörande av balansräkning för kommuner och samkommuner (1999) sägs det i punkt 4.3.1.2 att finansiella värdepapper indelas i kommunens balansräkning i följande grupper:

Aktier och andelar
Placeringar i penningmarknadsinstrument
Masskuldebrevsfordringar
Övriga värdepapper

och att finansiella värdepapper till sin natur är kortfristiga placeringar som kan ha erhållits som betalning för kundfordringar eller som kan ha uppstått som en följd av en tillfällig placering av kassamedel.

3 Kommunsektionens ställningstagande

Aktier, skuldebrev och andra motsvarande fordringar upptas i balansräkningen som finansiella värdepapper även om de realiserar under en längre tid, om de kommer att användas för att finansiera kommunens verksamhet då likviditeten så förutsätter.

Värdepapper som varit anläggningstillgångar ändrar karaktär då de genom aktiebyte byts ut mot aktier i ett börsbolag, om det nya bolaget efter bytet inte längre är i dotterbolagsförhållande till koncernen.

Aktieinnehavet i börsbolaget har inte längre betydelse för kommunens serviceproduktion utom som finansieringskälla, varför det överförs till finansiella värdepapper.

Aktieinnehavet i börsbolaget är till sin natur extra egendom som inte hör till serviceproduktionen, varför det inte är motiverat att bibehålla aktierna som bestående aktiva, även om aktierna realiserar under en lång tid. Eftersom det kan ske stora förändringar i en börsakties marknadsvärde på kort tid, och eftersom aktier troligen realiserar i vilket fall som helst, lämpar de sig till sin natur inte för att göra uppskrivningar även om marknadsvärdet betydligt överstiger det ursprungliga anskaffningsvärdet.

Värde vid överföringen mellan balansposterna är den icke avskrivna delen av anskaffningsutgiften, utom då tillgångens gängse värde är lägre än denna, varvid man är tvungen att göra en nedskrivning.

Finansiella värdepapper upptas inte till gängse värde i bokföringen. Om man gjort uppskrivningar av aktierna, skall de återföras i samband med överföringen.

4 Kommunsektionens utlåtande

Aktier som erhålls vid fusion som genomförs genom byte av aktier i aktiebolag upptas i kommunens balansräkning till det värde som motsvarar den icke avskrivna anskaffningsutgiften för aktierna. En nedskrivning skall göras i anskaffningsutgiften om det gängse värdet för de nya aktierna är lägre än bokföringsvärdet för de ursprungliga aktierna före fusionen.

Aktier i börsbolag som erhålls via aktiebyte upptas bland finansiella värdepapper. Värdet på finansiella värdepapper kan inte uppskrivas.

I noterna till bokslutet bör förutom bokföringsvärdet också aktiernas marknadsvärde vid bokslutstidpunkten anges.